Potrzebne są standardy likwidacji placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: niedziela, 12, listopad 2017 19:13
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odsłony: 1724

Na tle docierających do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich sygnałów uwagę zwraca problem niewystarczającego zabezpieczenia interesów dzieci w sytuacji likwidacji placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej, bądź rozwiązania umowy z podmiotem realizującym zadania w tym zakresie na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rzecznik postanowił napisać o tym do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W piśmie z 8 listopada br. RPO przypomina, że w sytuacji, gdy podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, przestanie spełniać warunki określone w ustawie i standardy usług oraz nie przedstawi, na żądanie wojewody, w wyznaczonym terminie, aktualnych dokumentów warunkujących uzyskanie zezwolenia, wojewoda cofa zezwolenie na prowadzenie placówki. Placówka może zostać zlikwidowana, gdy podmiot ją prowadzący uzyska zgodę wojewody. Zgoda taka może być wydana wówczas, gdy starosta zapewni właściwą pieczę zastępczą dzieciom z tej placówki.

Jak zauważa Rzecznik, przepisy ustawy odnoszą się do procesu funkcjonowania placówki w aspekcie formalnoprawnym, jednak w żadnym zakresie nie podejmują kwestii zasad oraz trybu przenoszenia dzieci w sytuacji likwidacji placówki, czy też rozwiązania umowy z podmiotem realizującym zadanie zlecone. **Ustawodawca całkowicie pomija kwestie wysłuchania stanowiska dzieci, formy, w jakiej powinno być wyrażone takie stanowisko, czy konieczności uprzedniego przygotowania każdego z dzieci do zmiany środowiska**.

W ocenie Rzecznika uregulowany na poziomie ustawowym obowiązek zapewnienia przez starostę miejsc w pieczy zastępczej dzieciom likwidowanej placówki nie stanowi wystarczającej gwarancji realizacji praw dzieci i wymaga dodatkowej regulacji dotyczącej zabezpieczenia interesów i praw dzieci-wychowanków likwidowanych placówek. W takich okolicznościach dobro wychowanków powinno być traktowane jako cel nadrzędny, z uwagi m.in. na gwarancje opieki i pomocy władz publicznych wynikające z Konstytucji oraz Konwencji o prawach dziecka.

Szczególnie ważne zadanie w procesie likwidacyjnym spoczywa na służbach wojewody, które zgodnie z przepisami ustawy sprawują kontrolę nad przestrzeganiem praw dzieci w placówce. W przekonaniu Rzecznika to służby wojewody powinny, w oparciu o precyzyjne regulacje prawne, w sposób aktywny uczestniczyć w procesie likwidacyjnym, kontrolować przeprowadzanie przekształceń oraz badać przygotowanie dzieci do zmian, w tym w szczególności kwestie rzetelnego przedstawienia dzieciom propozycji, wysłuchania ich stanowiska oraz rozważenia możliwości jego uwzględnienia, zapoznania dzieci z nowym miejscem i opiekunami. Procedura zmian powinna także uwzględniać szczególne okoliczności dotyczące wychowanka. Zdaniem Rzecznika **przeniesienie nie powinno oznaczać rozdzielenia rodzeństwa, zerwania wieloletnich więzi przyjaźni, pogorszenia standardu opieki czy dostępu do edukacji, utrudnienia kontaktu z rodziną. Z każdym wychowankiem, który ma rozeznanie swojej sytuacji, sprawa powinna być omówiona indywidualnie i tak uzgodniona, aby dawała podstawę do zaprojektowania indywidualnego programu.**

Zdaniem Rzecznika brak standardów w powyższym zakresie oznacza dużą różnorodność działań podejmowanych przez organy prowadzące placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej w okolicznościach likwidacji, nie zawsze stwarzających podstawy do zapewnienia dzieciom prawa do specjalnej ochrony i pomocy. W skrajnych przypadkach mogą prowadzić do naruszenia praw dzieci.

Phoca PDF

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: niedziela, 12, listopad 2017 19:13
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odsłony: 1724

Z wystąpieniem do minister Elżbiety Rafalskiej można zapoznać się tutaj.

Phoca PDF